

Vergaderjaar 2025–2026

31 934

Douane

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 100

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 november 2025

Op 14 november jl. is uw Kamer geïnformeerd over de kandidaatsstelling van Nederland als vestigingsland voor de EU-Douaneautoriteit.¹ Deze kandidatuur wordt op 2 december aanstaande in Brussel gepresenteerd. Met deze brief wordt uw Kamer nader geïnformeerd over de inhoud van de kandidatuur en de voorgenomen vestigingslocatie van de Douaneautoriteit.

Zoals toegelicht in mijn brief van 14 november jongstleden wordt de Douaneautoriteit geïntroduceerd door het nieuwe Douanewetboek van de Unie en zal naar verwachting in 2026 worden opgericht. Door de expertise van de lidstaten te bundelen, krijgt de Douaneautoriteit een sleutelrol in douanetoezicht op het grensoverschrijdende goederenverkeer, criminaliteitsbestrijding en het versterken van de interne markt. Het versterkt de samenwerking tussen de verschillende Europese douanediensten en moderniseert het douanetoezicht binnen de Europese Unie door toezicht te centraliseren, informatie-uitwisseling te verbeteren en een uniforme en efficiënte handhaving aan de buitengrenzen te creëren.

Vestigingslocatie

Den Haag is als meest geschikte vestigingsstad aangewezen als vestigingslocatie van EUCA. Den Haag staat bekend als de stad van recht, vrede en veiligheid en internationale samenwerking. De stad beschikt daardoor over een sterk internationaal ecosysteem op het gebied van veiligheid, recht en bestuur, via een mix van bedrijfsleven (zoals The Hague Security Delta), onderwijs en onderzoek en publieke organisaties. De stad is een thuisbasis voor verschillende (internationale) organisaties zoals Europol en NAVO en staat wereldwijd bekend als Internationale stad van Vrede en Recht. Hierdoor krijgt de Douaneautoriteit gemakkelijk toegang tot relevante expertise, relevante samenwerkingspartners en een

¹ Kamerbrief – Aankondiging kandidaatstelling Nederland EU-Douaneautoriteit (Kamerstuk 31 934, nr. 99)

passende kennisinfrastructuur. De mogelijkheid om nauw samen te werken vormt een belangrijke schakel om de Europese buitengrenzen te bewaken. Dit heeft natuurlijk ook positieve gevolgen voor de weerbaarheid van de Europese Unie op het gebied van zowel ondermijnende criminaliteit als in een bredere geopolitieke context. Het internationale vestigingsklimaat van Den Haag biedt uitstekende voorzieningen voor medewerkers, waaronder passende huisvesting, een breed aanbod aan internationale scholen (waaronder een Europese school) en een goede bereikbaarheid met snelle verbindingen naar Schiphol, Rotterdam en Brussel. Den Haag vormt daarmee een concurrerende locatie, die de Douaneautoriteit in staat zal stellen vanaf de start effectief te opereren en nauw samen te werken met relevante partners in Nederland en Europa. De beoogde permanente huisvesting is voorzien in het gebouw aan Churchillplein 1 (CP1). Dit is het voormalige gebouw van het Joegoslavië-tribunaal en de huidige vestigingsplaats van het United Nations International Residual Mechanism for Criminal Tribunals. CP1 voldoet aan de door de Europese Commissie gepresenteerde eisen op het gebied van ruimte, omgeving en uitvoerbaarheid binnen de gestelde termijnen. In de plannen is ruimte opgenomen voor een blijvende functie voor herdenking, zodat de geschiedenis van het tribunaal onderdeel blijft van de toekomst van het pand. Er zullen nog aanpassingen aan het gebouw gedaan moeten worden, voor het klaar is voor gebruik. Daarbij zullen de cultuur-historische elementen van het pand zwaar meewegen. In de tussentijd wordt er een passende tijdelijke huisvesting aangeboden.

Achtergrond kandidaatstelling EU-douaneautoriteit

Nederland is een logische vestigingsplaats voor de Douaneautoriteit. Ons land beschikt over een Douane met internationale erkenning voor hun expertise, onder meer op het vlak van innovatie, samenwerking, handels-facilitatie alsook in de strijd tegen ondermijning en smokkel. Daarnaast is Nederland logistiek een belangrijke speler op Europees terrein: ongeveer een derde van alle goederen die de EU binnenkomen, gaat via de twee Nederlandse mainports: de Rotterdamse haven of luchthaven Schiphol. Den Haag heeft een strategische ligging tussen Rotterdam en Schiphol en staat daarmee in direct contact met de logistieke knooppunten van Europa.

Daarbij vormt Nederland met een uitgebreid auto- en waterwegennet dé toegangsroute naar Europa. Het voorgestelde mandaat van de Douaneautoriteit sluit bovendien goed aan bij het Nederlandse en Haagse profiel van vrede, recht en veiligheid. Verder stelt Nederland zich kandidaat als vestigingsland omdat de komst van de Douaneautoriteit niet alleen kennis en invloed op Europees douanebeleid versterkt, maar ook economische en maatschappelijke meerwaarde oplevert. Het creëert hoogwaardige werkgelegenheid, stimuleert innovatie in de logistieke sector en versterkt de internationale positie van Nederland als betrouwbaar, veilig en digitaal knooppunt. Daarmee bevestigt Nederland zijn rol als belangrijke partner in de weerbaarheid van de Europese Unie.

Het uiteindelijke besluit in welke EU-lidstaat de Douaneautoriteit gevestigd zal worden, zal in een gezamenlijke procedure tussen het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie worden genomen. De huidige verwachting is dat dit aan het einde van het 1^e kwartaal van 2026 zal zijn. Andere lidstaten die zich kandidaat hebben gesteld als vestigingsland voor de Douaneautoriteit zijn in ieder geval Frankrijk, Polen, Portugal, Spanje, Italië en Kroatië.

De Staatssecretaris van Financiën,
E. Heijnen